

Özelge: ..... Bankası kuruluş anlaşmasının 14. maddesinde yer alan düzenlemenin vergi kanunları karşısındaki durumu hakkında..

Sayı:

B.07.0.GEL.0.56/5601-1009/23530

Tarih:

10/06/1999

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelirler Genel Müdürlüğü

TARİH : 10.06.1999

SAYI : B.07.0.GEL.0.56/5601-1009/23530

KONU : ..... Bankası kuruluş anlaşmasının 14. maddesinde yer alan düzenlemenin vergi kanunları karşısındaki durumu hk.

DEVLET BAKANLIĞI'NA

(Hazine Müsteşarlığı : Bankalar Yeminli Murakıpları Kurulu Başkanlığı)

İLGİ : a) 01.08.1998 tarihli ve 67/1744 sayılı.

b) 09.04.1999 tarihli ve 67/889 sayılı yazılarınız.

İlgi (a)'da kayıtlı yazınızda, ... Bankası A.Ş.'nin kuruluşu ile ilgili 18.07.1976 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7/11581 sayılı Kararname eki Türkiye Cumhuriyeti ile ..... Cumhuriyeti Arasında Kurulacak Banka Anlaşması'nın 14. maddesinde yer alan "Banka, işlerin düzenli yürüyebilmesi için gerekli olması itibarı ile fonların Türkiye'ye kolay giriş çıkışını kısıtlayan hükümlere tabi olmayacaktır." şeklindeki düzenlemeye dayanılarak, yurt dışında mukim bankalardan sağlanan yabancı para mevduat hesaplarına, ödenen faizler üzerinden dar mükellef kurumlar vergisi stopajı ve fon payı kesintisi yapılmadığı, yurt dışından sağlanan fonların yine dış ülkelerde kullanılması sonucu elde edilen gelirlerin banka ve sigorta muameleleri vergisi matrahına dahil edilmediği bildirilerek, bankanın kuruluş anlaşmasının 14. maddesinde yer alan düzenlemenin vergi kanunları karşısındaki durumu hakkında Bakanlığımız görüşü sorulmaktadır.

Yurt dışından sağlanan fonların yine dış ülkelerde kullanılması sonucu elde edilen gelirlerin banka ve sigorta muameleleri vergisi matrahına dahil edilip edilmeyeceği hususundaki Bakanlığımız görüşü aşağıda açıklanmıştır.

1. .... Bankasının kuruluşu ile ilgili Anlaşmanın 14. maddesinde yer alan "Banka, işlerin düzenli yürüyebilmesi için gerekli olması itibarıyla fonların Türkiye'ye kolay giriş çıkışını kısıtlayan hükümlere tabi olmayacaktır." hükmünün, banka ve sigorta muameleleri vergisi uygulamasına bir etkisi bulunmamaktadır.

Zira, banka ve sigorta muameleleri vergisi bir işlem vergisidir ve diskriminatif (ayrımcı) olmadığı sürece engelleyici de olamaz. Dolayısıyla, Anlaşmanın 14 üncü maddesindeki kısıtlayıcılık, yerli ve yabancı tüm unsurlara aynı şekilde uygulanan vergisel hükümleri değil, kambiyo rejiminin ve genel olarak da Türk Parasının Kıymetini Koruma Mevzuatının kısıtlamaları ile ilgili olarak değerlendirilmektedir.

2. Bilindiği üzere, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu'nun 28. maddesinde "Banka ve sigorta şirketlerinin 10.06.1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu'na göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar, banka ve sigorta muameleleri vergisine tabidir." denilmektedir.

Aynı Kanun'un 31. maddesinde ise Banka ve sigorta muameleleri vergisinin matrahınının 28. maddede yazılı paraların tutarı olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre, Banka ve sigorta muameleleri vergisinde vergiyi doğuran olayın meydana gelebilmesi için banka ve sigorta şirketince bir muamele yapılması, bu muamele sonucu nakten veya hesaben lehe bir para kalması ve geliri elde eden banka ve sigorta şirketinin Türkiye'de bulunması gerekir.

Buna göre, ... Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü'nün muhabirleri kanalı ile Türkiye hudutları dışındaki kaynaklardan temin ederek yine Türkiye dışındaki sahalara plase ettiği fonlardan elde ettiği gelirler, Türkiye hudutları dışında elde edilmekle birlikte Türkiye'de bulunan adı geçen bankanın lehine kalan bir para olduğundan, banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi olması gerekir.

3. Gerek kambiyo satışında gerekse döviz olarak lehe alınan paranın hesabında Merkez Bankası kurunun değil hangi kurla işlem yapılmışsa o kurun esas alınması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini arz ederim.

Bakan a.

Genel Müdür Yardımcısı